

عنوان مقاله:

پژوهشی در اندیشه‌های عالمان دینی در تبیین آیه (لایسئل عما یفعل و هم یسئلون)

محل انتشار:

پژوهشنامه کلام تطبیقی شیعه، دوره 1، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسنده:

امیر شیرزاد - دانشیار گروه فلسفه، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

آیه شریفه (لایسئل عما یفعل و هم یسئلون) (انبیا ۲۳) از جمله آیات قرآن است که محل بحث و نظر عالمان دینی قرار گرفته است. مهم‌ترین سوال در مواجهه با این آیه شریفه سوال از چرایی و دلیل مورد سوال واقع‌شدن خدای تعالی است. ملاحظه آرا عمده در تبیین این آیه شریفه، حکایت از مبانی گوناگون کلامی، حکمی و عرفانی در پاسخ از پرسش مذکور دارد. برخی متکلمین، نفی پرسش از خداوند را به نفی وجوب و یا ترک فعل بر خدای متعال ارجاع داده‌اند و برخی دیگر ضمن قول به وجوب برخی از افعال بر خدای متعال، ابتنا فعل الهی بر حسن و حکمت را دلیل نفی پرسش از خدای متعال دانسته‌اند. برخی حکما نیز نفی پرسش از خداوند را به نفی غایت در فعل مطلق الهی و غایت اخیر در مخلوقات ارجاع داده‌اند. عرفا نیز با تکیه بر علم و سر و حجت الهی به تبیین شریفه لایسئل عما یفعل پرداخته‌اند. این مقاله در صدد است تا با تکیه بر یک شخصیت فکری از صاحبان آرا فوق (به ترتیب: غزالی، زمخشری، ملاصدرا و ابن عربی) به بررسی و نقد آرا پرداخته و سپس در نگاهی مجدد به آیه شریفه به تبیین آن در دو جایگاه متفاوت یعنی در ربط با آیات قبل و بعد، و نیز در ربط با سایر آیات مرتبط بپردازد.

کلمات کلیدی:

لایسئل عما یفعل، حسن و حکمت، غایت، حجت بالغه، عبودیت و الوهیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1186274>

